

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ (відпрацювання)

Курс: *Інструменти OSINT та інформаційна безпека*

Тема: *Пошукові оператори як інструмент OSINT-дослідження*

Завдання: «OSINT-дослідження публічної інформації в Україні»

Мета завдання:

навчитися використовувати логічно-математичні та оператори точного пошуку для збору, уточнення та перевірки відкритої інформації з українського сегмента інтернету, з дотриманням принципів інформаційної безпеки та етики.

Умова:

Уявіть, що ви журналіст / аналітик / дослідник OSINT. Ваше завдання - знайти та проаналізувати відкриту інформацію про одну з нижченаведених тем, використовуючи виключно оператори пошуку.

Оберіть ОДНУ тему:

1. Публічні закупівлі в Україні (ремонт укриттів, шкіл, доріг).
2. Діяльність конкретного органу влади (міська рада, ОВА, міністерство).
3. Гранти або міжнародна допомога Україні (EU, UNDP тощо).
4. Судові рішення, пов'язані з корупцією або зловживаннями.
5. Інформаційні кампанії або фейки про Україну в медіа.

Частина 1. Формування пошукових запитів

1. Сформууйте не менше 8 пошукових запитів, використовуючи різні оператори із таблиці.

ОПЕРАТОРИ ПОШУКУ - ЗВЕДЕНА ТАБЛИЦЯ

ЛОГІЧНО-МАТЕМАТИЧНІ ОПЕРАТОРИ	
Порядок слів у запиті	Пошуковик завжди сприймає перше слово, як більш важливе
Лапки “ ”	При використанні лапок, пошуковик шукає точну фразу, вказану в лапках
Мінус - (пошукове слово -пошук. слово)	Пошуковик видасть всі сторінки, де зустрічається перше слово запиту, але нема другого (барак обама -мішель)
OR (набираємо великими літерами, з пробілами між словами)	Видасть сторінки, де є перше слово запиту, і де є друге слово запиту, і де є як перше, так і друге (барак обама OR мішель)
Зірочка * (використовується)	Пошуковик шукатиме те слово, яке зустрічається між двома

між двома словами запиту)	словами запиту (вілліам * клінтон - видасть вілліам джеферсон клінтон)
Дефіс - (без пробілів)	Якщо не знаємо, разом пишеться слово, окремо чи через дефіс - набираємо запит через дефіс, і пошуковик видасть правильний варіант (sea-dragon)
Тильда ~ (ставимо перед словом, без пробілів)	Використовується, якщо ми хочемо знайти синоніми або споріднені слова (~cuisine ==> restaurant, food, cooking, kitchen etc etc)
define: (після двокрапки без пробілу пошуковий запит)	Пошуковик видасть точне значення слова (оператор пішов від слова definition)
плюс + (вживається перед словом без пробілу)	Використовується, якщо ми хочемо показати пошуковику, що певне слово - артикль etc - важливе, наприклад jack +the ripper (the теж важливе, пошуковик шукатиме фразу з ним); або - якщо хочемо виділити певне слово з ряду подібних, надати йому більшої ваги (саркозі +обама путін)
ОПЕРАТОРИ ТОЧНОГО ПОШУКУ	
site: (пошуковий запит пробіл оператор двокрапка домен або сайт)	Дозволяє шукати в межах певного домену, субдомену, окремого сайту (приклад запиту: Євро-2012 site:gov.ua)
filetype: (без пробілів між оператором і запитом)	Дозволяє шукати певний тип файлу (приклад запиту: kyiv filetype:pdf site:gov.ua). Зайшовши в “Зображення” гугл, можна шукати чотири графічних формати - jpg, png, gif, bmp
link: (без пробілів із запитом)	Шукає сайти, які посилаються на лінк, вказаний після оператора (наприклад: link:unian.net site:com.ua)
cache:	Шукає серед сторінок, кешованих Гуглом, тобто, тільки в архіві Гугла
inurl:	Шукає слово-запит в url-адресі (наприклад, при запиті inurl:azarov site:gov.ua видасть сторінки з урядового домену, де azarov є в url-адресі)
intitle:	Шукає слово-запит в заголовках
intext:	Шукає слово-запит в тексті

inanchor:	Шукає слово-запит серед гіперлінків
location: (використовується тільки в пошуку серед гугл-ньюз)	Дозволяє шукати за словом-запитом серед новин, які походять з певного регіону (наприклад: tymoshenko location:london)

Частина 2. Пошук і фільтрація інформації

2. За допомогою створених запитів знайдіть:

щонайменше 3 релевантні джерела;

1 документ (pdf / doc / xls), що має аналітичну або офіційну цінність;

1 приклад інформації, яку довелося відсіяти як нерелевантну або маніпулятивну.

Для кожного джерела вкажіть:

тип ресурсу (офіційний сайт, медіа, блог, документ);

чому ви вважаєте його надійним / ненадійним;

який оператор допоміг його знайти.

Частина 3. Аналіз та інформаційна безпека

3. Дайте письмові відповіді (5–7 речень на кожен пункт):

Які ризики інформаційної безпеки можуть виникнути під час такого пошуку?

Яку персональну або чутливу інформацію ви принципово не збирали і чому?

Які оператори виявилися найефективнішими саме для українського сегмента інтернету?

Частина 4. Висновки

Сформулюйте короткий висновок (до 10 речень):

що саме вдалося знайти завдяки операторам пошуку;

як без них змінився б результат;

у яких сферах (журналістика, розслідування, фактчекінг, безпека) ці навички є критично важливими.

Формат задачі

Документ (.docx або .pdf)

на пошту kzhfs_toa@ztu.edu.ua